

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ **mgr Ewy Stępień**

nt. „Bezpieczeństwo osobiste uchodźców przebywających w ośrodkach dla cudzoziemców na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego państwa”

Przedmiotem dociekań prezentowanej rozprawy doktorskiej uczyniono założenia teoretyczne i praktyczne w zakresie bezpieczeństwa uchodźców przebywających w ośrodkach dla cudzoziemców w kontekście bezpieczeństwa osobistego w oparciu o przeprowadzone badania w 11 ośrodkach dla cudzoziemców na terenie Polski oraz wśród osób zamieszkujących w pobliżu ośrodka dla cudzoziemców Lininie – gm. Góra Kalwaria.

W tym kontekście celem poznawczym dysertacji było dokonanie identyfikacji, eksplanacji i diagnozy bezpieczeństwa osobistego uchodźców oraz określenie zagrożeń wynikających z napływu uchodźców i powiązanie tego zjawiska z aspektem bezpieczeństwa wewnętrznego RP.

Natomiast za cel użyteczny przyjęto autorską koncepcję systemowych rozwiązań w kwestii doskonalenia procesu pomocy uchodźcom z uwzględnieniem konieczności zachowania bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce.

Osiągnięcie powyższych celów było możliwe poprzez rozwiązanie głównego problemu badawczego, a mianowicie znalezienie odpowiedzi na pytanie: *Czy istnieją, a jeżeli tak, to jakie czynniki determinujące poczucie utraty bezpieczeństwa osobistego wśród uchodźców przebywających w ośrodkach dla cudzoziemców na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz czy naruszenie lub utrata powyższego wpływa na bezpieczeństwo wewnętrzne państwa?* Szczegółowe problemy badawcze wyznaczyły natomiast zakres tematyczny poszczególnych rozdziałów rozprawy.

Rozważając teoretyczny i praktyczny kontekst bezpieczeństwa, uwzględniono poznawcze aspekty zagrożeń w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym zagrożenia bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego, zidentyfikowano i sklasyfikowano zagrożenia miejscowe, przeanalizowano ryzyka zagrożeń w ośrodkach dla cudzoziemców, podatność cudzoziemców na zagrożenia oraz prawdopodobieństwo i skutki zagrożeń.

Podkreślono bezpośrednie i pośrednie determinanty bezpieczeństwa uchodźców przebywających w ośrodkach dla cudzoziemców na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Definiując pojęcie i istotę bezpieczeństwa, rozstrzygnięto kwestie różnic pomiędzy

bezpieczeństwem indywidualnym a zbiorowym. Zważając na prawno-organizacyjny aspekt bezpieczeństwa, konstytucyjne prawo jednostki do ochrony wolności i praw człowieka oraz bezpieczeństwa obywateli określono istotę bezpieczeństwa wraz z typologiami.

Zwieńczeniem dociekań teoretycznych i empirycznych jest zaproponowana koncepcja rozwiązań systemowych w obszarze bezpieczeństwa osobistego uchodźców.

Analiza literatury przedmiotu oraz wyniki badań autorki dysertacji pozwoliły znaleźć odpowiedzi na pytania, stanowiące problemy szczegółowe. W efekcie umożliwiło to rozwiązanie głównego problemu badawczego, a w konsekwencji – osiągnięcie przyjętych celów badań.

Ponadto dowiedziono, że zapewnienie bezpieczeństwa uchodźców przebywających na terenie Rzeczypospolitej Polskiej domaga się nowego podejścia, które z pewnością będzie wymagało wielu zmian, zwłaszcza w kontekście rozwiązań prawno-organizacyjnych. Powyższe konstatacje świadczą o słuszności oraz pozytywnym zweryfikowaniu sformułowanych na wstępie rozważań hipotez, jakoby współczesne rozwiązania prawno-organizacyjne nie przystają do obecnych wyzwań i nie zapewniają optymalnego wykorzystania istniejących metod zapewniających poczucie bezpieczeństwa zarówno uchodźców przebywających w ośrodkach dla cudzoziemców, jak i bezpieczeństwa wewnętrznego w kraju związanego z napływem coraz większej liczby migrantów.

AN ABSTRACT OF THESIS

submitted by M.A. Ewa Stępień
for the award of the degree of
DOCTOR OF SOCIAL SCIENCES

Subject: “Personal security of the refugees currently living in Polish refugee shelters in the context of internal state security”

The objects of inquiry of the thesis given are both theoretical and practical aspects of security of the refugees staying in Poland in the context of their personal security, based on a research conducted in 11 refugee shelters across Poland and among the members of the community living nearby the shelter in Linin, Góra Kalwaria borough, Poland.

In this context, the aim of study of this thesis was to identify, explain and diagnose personal security of the refugees, define potential threats resulted from the influx of refugees and connecting this phenomenon with the aspect of internal security of The Republic of Poland.

Whereas the utilitarian aim of the thesis is an original conception of systemic solutions, in the aspect of improving the refugee aid programme, taking into consideration the necessity of maintaining internal security of Poland.

The achievement of the previously given aims has been possible thanks to the solution of the main research problem, which was: *Do any factors determining the loss of a personal security sense among the refugees living in Polish refugee shelters exist, and if they do, what kind of factors are they? And can these factors influence internal security of The Republic of Poland?* The specific research problems have set down a scope of topics of the particular chapters of the thesis.

Taking into consideration a both theoretical and practical concept of security, the epistemic aspects of dangers in the context of internal security, considering dangers of individual and collective security, have been included. It resulted with identification and classification of the local threats, analyzing the risk of threats which can be met by the refugees living in the shelters, their susceptibility for these and their potential consequences.

All the determinants of the refugees' security, both direct and indirect ones, have been highlighted. By defining the term and the meaning of security, the issue of the differences between individual and collective security has been solved. Considering the legal and the organisational aspect of security, individual constitutional liberties and human rights, the essence of security and its typologies have been specified.

The final of the theoretical and empirical inquiries is a proposition of systemic solutions in the field of personal security of the refugees.

The analysis of the topic-related literature and the results of the research conducted personally by the author, let her to find the answers for the research problems, which posed specified questions. As the consequence, the author achieved stated research aims and solved the main problem of study.

Moreover it has been proved that the policy on refugees' security needs a new attitude towards the problem, which would require multiple changes, especially in the legal and organisational field. These ascertainments indicate the correctness of the hypotheses the author provides us with in the introduction, which state that the contemporary legal and organisational solutions cannot face the current challenges and are insufficient not only in providing security for refugees living in the shelters, but also in guaranteeing internal state security which can be endangered by the growing influx of refugees.